

Τὸ διεθνὲς σκηνικὸ τοῦ Νεοπαγανισμοῦ

Τοῦ Πρεσβ. Βασιλείου Ἀ. Γεωργοπούλου (Μ.Θ)

α'

Μία ἀπὸ τὶς πλέον ἐπικίνδυνες καὶ ἐφιαλτικές ὄψεις τοῦ σύγχρονου καὶ ἀντιχριστοῦ κινήματος τῆς «Νέας Ἐποχῆς», εἶναι καὶ ἡ προσπάθεια νεκρανάστασης καὶ ἀναβίωσης διεθνῶς τῶν ἀρχαίων παγανιστικῶν θρησκευτῶν, ἢ ὁποία ξεκίνησε δειλὰ-δειλὰ μετὰ τὸ δεῦτερο παγκόσμιο πόλεμο, ἐὰν ἐξαίρεσουμε βεβαίως τὴν κίνηση ἀναβίωσης τῆς γερμανικῆς εἰδωλολατρίας κατὰ τὴν περίοδο τοῦ μεσοπολέμου καὶ ναζισμοῦ¹.

Σήμερα ὁ νεοπαγανισμὸς ἀναπτύσσεται μὲ γρήγορους ρυθμοὺς παγκοσμίως καὶ περιλαμβάνει τὴν ἐπαναφορά τῆς λατρείας κάθε εἴδους προχριστιανικοῦ μεταπτωτικοῦ εἰδωλολατρικοῦ μορφώματος. Ἐνδεικτικὰ μόνον, θὰ ἀναφέρουμε ὅτι νεοπαγανιστικές ὀργανώσεις ὑπάρχουν σήμερα μέχρι καὶ τὴν Ἀλάσκα²!

Μὲ δεδομένο, λοιπόν, ὅτι ἡ σωστὴ καὶ ἐπαρκὴς ἐνημέρωση εἶναι βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ὀρθὴ ποιμαντικὴ ἀξιολόγηση καὶ ἀντιμετώπιση τοῦ φαινομένου τοῦ σύγχρονου νεοπαγανισμοῦ, θὰ προσπαθήσουμε νὰ καταγράψουμε τὶς μορφές πού ἔχει καὶ μὲ τὶς ὁποῖες ἐκφράζεται στὸν εὐρωπαϊκὸ κυρίως χῶρο, καὶ ταυτοχρόνως θὰ ἀναφέρουμε τὶς κυριότερες νεοπαγανι-

στικές ὁμάδες, ὀργανισμοὺς καὶ τὰ περιοδικά τους. Τὸ παρὸν ἄρθρο, ἀποβλέπει, στὸ νὰ ἀποτελέσει μιὰ μικρὴ συμβολὴ στὴν ἐνημέρωση γιὰ τὸ πῶς διαμορφώνεται τὸ διεθνὲς σκηνικὸ τοῦ νεοπαγανισμοῦ.

Τοῦτο ἐπιβάλλεται, ἂν σκεφθοῦμε π.χ. τὸ πλῆθος τῶν χιλιάδων ἀνθρώπων πού γιὰ ποικίλους λόγους ταξιδεύουν καθημερινῶς ἀπὸ καὶ πρὸς διάφορες χῶρες, τὴ συνεχῶς αὐξανόμενη χρῆση τοῦ Διαδικτύου μὲ τὶς ἑκατοντάδες νεοπαγανιστικὲς ιστοσελίδες πού ὑπάρχουν σὲ αὐτὸ καὶ τὸ γεγονός ὅτι χιλιάδες Ἑλληνόπουλα σπουδάζουν σὲ πανεπιστήμια τοῦ ἐξωτερικοῦ ὅπου ὑπάρχουν νεοπαγανιστικοὶ σύλλογοι³.

α' Μορφές νεοπαγανιστικῶν λατρειῶν

Βασικὴ διαπίστωση τοῦ μελετητῆ τοῦ φαινομένου τῆς ἀναβίωσης τῆς νεοπαγανισμοῦ, εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ὁ σύγχρονος νεοπαγανισμὸς δὲν ἔχει ἐνιαία ἐκφραση καὶ ἐκπροσώπηση. Ποικίλλει ἀναλόγως μὲ τὸ ποιοῦ εἰδωλολατρικὸ θρησκευτικὸ μὶορφομα ὑπῆρχε σὲ κάθε χῶρα πρὶν τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ, τὸ βαθμὸ γνώσης του, τὸ σύγχρονο τρόπο κατανόησης καὶ ἐπαναπροσδιορισμοῦ του.

Ταυτοχρόνως οί όπαδοί τών νεοπαγανιστικών λατρειών συνδέουν αυτή τήν αναβίωση και με διάφορες οικολογικές παραμέτρους, τήν προβάλλουν ως πρόταση διαφορετικής κοσμοθέασης⁴, ένω άλλοι επιχειρούν σύνθεση είδωλολατρίας και άποκρυφισμού, όπως θά δοϋμε στη συνέχεια. Το κοινό στοιχείο σε όλες τις νεοπαγανιστικές ομάδες είναι ή έχθρική και άπαξιωτική τοποθέτησή τους σε κάθε τί το χριστιανικό⁵.

Στις μορφές λοιπόν τών νεοπαγανιστικών λατρειών που έχουν αναβιώσει γενικά, και στην Εϋρώπη ειδικότερα, πρέπει να αναφέρουμε τις έξης:

1. Το Άρχαιοελληνικό Δωδεκάθεο: Άποτελεί τήν ελληνική έκφραση και προσπάθεια αναβίωσης τής αρχαίας ελληνικής είδωλολατρίας, ως δήθεν έπιστροφή στην «πατρώα θρησκευτική παράδοση»⁶ κατά τους ισχυρισμούς τους. Συνοπτικά για τον ελληνικό νεοπαγανιστικό χώρο πρέπει να έπιστημάνουμε τα έξης:

- Ο ελληνικός νεοπαγανιστικός χώρος δεν είναι ένιαίος αλλά πολυτασικός. Παρουσιάζεται με τή μορφή σωματείων, πολιτιστικών έταιρειών, περιοδικών κ.λπ. Ένδεικτικώς έδω αναφέρουμε ότι μεταξύ τών διαφόρων νεοπαγανιστικών τάσεων ύπάρχει και μία που συνδέει το Δωδεκάθεο με τή ούφολογία (UFO).
- Για πολλούς λόγους μεταξύ τών διαφόρων ομάδων και έκπροσώπων του ελληνικού νεοπαγανισμού παρουσιάζονται έριδες, άντιπαλότητες, μειωτικοί χαρακτηρισμοί κ.ά.
- Υπάρχουν μεταξύ τους ριζικώς άντίθετες γνώμες για το τί ήσαν οί αρχαίοι θεοί που λατρεύουν. Όμολογοϋν και οί ίδιοι ότι «οί έκπρόσωποι του Άρχαιοελληνικού Κινήματος δεν έχουν μία σαφή γνώση για τήν Άρχαιοελληνική Θρησκεία, έρμηνεύοντας τήν Έλληνική Μυθολογία κατά το δοκοϋν»⁷. Ένδεικτικώς θά παραθέσουμε δύο παραδείγματα. Σύμφωνα, λοιπόν, με τή μία άποψη: «Οί Έθνικοί

Θεοί τών Έλλήνων, όπως και όλων τών δυτικοευρωπαϊκών λαών, είναι ένέργειες, δυνάμεις και είναι ιδέες»⁸. Άντίθετα προς αυτή τήν άποψη, ό πρόεδρος τής Έλληνικής Έταιρείας του Δωδεκαθέου και έκδότης αρχαιολατρικού περιοδικού ισχυρίζεται: «Οί θεοί είναι όμοούσιοι προς τα άλλα όντα, διότι έχουν τήν ίδια ούσία: το ψυχικό άτομο. Υπήρξαν άνθρωποι που έφθασαν στο τέλος του κύκλου τών μετεμψυχώσεων, διατηροϋν τις αναμνήσεις όλων τών βίων τους...»⁹.

- Κοινό χαρακτηριστικό όλων τών ομάδων είναι το μίσος, ή άπαξιωτική αναφορά, ή χλεύη και ό φανατισμός προς κάθε τί το χριστιανικό.
- Ταυτίζουν τήν αρχαία ελληνική θρησκεία με τήν ελληνικότητα. Κατά τους παράλογους και άνιστόρητους ισχυρισμούς τους, Έλληνας θεωρείται μόνον εκείνος που λατρεύει το Δωδεκάθεο. Φυσική συνέπεια τών άνωτέρω είναι ή άπόρριψη του Βυζαντίου και οί άπέλπιδες προσπάθειές τους να παρουσιάζουν κάθε τί που έχει σχέση με το Βυζάντιο ως ιδεολογικό βρυκόλακα και έχθρο δήθεν του Έλληνισμού.
- Έπιμελώς άποφεϋγουν να αναφέρονται σε μελανές πτυχές τής αρχαίας ελληνικής θρησκείας. Οί σύγχρονοι νεοπαγανιστές σιωποϋν για τα έπαίσχυντα χαρακτηριστικά τών λεγομένων μέν θεών, κατ' ούσίαν δε δαιμόνων, όπως για τις αισχροτήτες, τους φθόνους, τα μίσση, τις άπάτες, καθώς έπίσης για τήν άνθρωπολατρία, τις άνθρωποθυσίες που έδέχοντο κ.ά. Ταυτοχρόνως, επιχειροϋν να άπαξιώσουν και να εϋτελίσουν και κάθε μορφή κριτικής κατά του αρχαιοελληνικού είδωλολατρικού θρησκευτικού μορφώματος και αυτών τών αρχαίων φιλοσόφων και λογίων (π.χ. Ξενοφάνης, Εϋήμερος, Έκαταίος ό Άβδηρίτης, Λέων ό Μακεδόνας).
- Έκτός από τις άπίστευτες ιστορικές διαστρεβλώσεις, τήν ιδεολογική χρήση τών πηγών, ή ιστορία άντικαθίσταται από τις

ιδεολογικές τους φαντασιώσεις.

- Έπιτίθενται κατά της Παλαιάς Διαθήκης με πρωτοφανή σκληρότητα έχοντας άλλοτε κίνητρα αντισημιτικά, άλλοτε ρατσιστικά και άλλοτε ιδεολογικά. Με την ίδια αγριότητα έπιτίθενται και κατά του προσώπου του Κυρίου, του Άπ. Παύλου, των αγίων Πατέρων και διδασκάλων της Εκκλησίας μας γενικότερα.
- Μεταξύ των διαφόρων νεοπαγανιστικών τάσεων υπάρχουν και μερικοί οί όποιοι συσχετίζονται με την νεοναζιστική ιδεολογία και τον άκροδεξιό πολιτικό χώρο στο όνομα μιας «Έλληνοκεντρικής κοσμοθέασης».

Άξίζει να αναφερθούν έν προκειμένω δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα. Νεοπαγανιστικό περιοδικό (τεύχος Ίαν.-Φεβρ. 2003) έννημέρωνε τους άναγνώστες του ότι άρθρογράφος του μετέφραζε στα έλληνικά τó έργο του παγανιστή και κατεξοχήν θεωρητικού του Ναζισμού Alfred Rosenberg «Ο Μύθος του είκοστού αιώνα» (Der Mythos der 20 Jahrhunderts), τó όποιο θά έκδώσει τó έν λόγω νεοπαγανιστικό περιοδικό. Έπιπλέον, χαρακτήριζε τó έν λόγω ναζιστικό κείμενο ως «μνημειώδες». Νά σημειωθεί ότι ό Ά. Ρόζενμπεργκ καταδικάστηκε άπό τó διεθνές δικαστήριο της Νυρεμβέργης ως έγκληματίας πολέμου και άπαγχονίστηκε στις 16-10-1946. Έπιπλέον, όρισμένοι νεοπαγανιστές τονίζουν με έμφαση τή βιολογική και φυλετική δήτην ύπεροχή των Έλλήνων και προβάλλουν ρατσιστικές και αντισημιτικές άντιλήψεις, στοιχεία που συν τοίς άλλους υπάρχουν και στη νεοναζιστική ιδεολογία¹⁰.

(συνεχίζεται)

Σημειώσεις:

1. K. Algermissen, *Deutschreligiöse Bewegung*, στο L. Th.K¹, 3, 259-261.
2. <http://www.witchhaven.com/phoenix/akpagans.html>
3. Ένδεικτικώς έδω άναφέρουμε τρεις νεοπαγανιστικές όργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε πανεπιστήμια της Μεγάλης Βρετανίας. Πρόκειται για τις «The Sheffield University Pagan Society», «St. Andrews University

Pagan Society», και «University of Bristol Earth Religions Society». Πρέπει επίσης να έπισημάνουμε ότι υπάρχουν αντίστοιχες παγανιστικές όργανώσεις σε 27 πανεπιστημιακά ιδρύματα των Η.Π.Α. και σε 5 της Αύστραλίας.

4. A.de Benoist, *Heide Sein. Zu einem neuen Anfang. Die europäische Glaubensalternative*, Tübingen 1982. H. Gasper, *Neuheidentum*, στο *Lexikon der Sekten, Sondergruppen und Weltanschauen*, 7η έκδ. στ. 740-742.
5. *Lexikon der Sekten, Sondergruppen und Weltanschauen*, όπ.π., στ. 741.
6. Βλ. ένδεικτικά, Τó συλλογικό έργο, «Η άναβίωση της άρχαίας Έλληνικής θρησκείας», Θεσσαλονίκη 2002. Χαρίκλειας Μήνη, *Νεοπαγανισμός*, Θεσσαλονίκη 2000, σελ. 286-338.
7. Μάριου Δημόπουλου, *Οί Έλληνες πρέπει να έπανεμφανισθούν! στο Η Άναβίωση της Άρχαίας Έλληνικής Θρησκείας*, 2002, σελ. 74-75.
8. Έπιστολή Ούρανίας Τουτουνητζή, περ. Τρίτο Μάτι, τ. 95, σελ. 70.
9. Παν. Μαρίνη, *Τί πιστεύει ή Έλληνική μας θρησκεία*, περ. Τρίτο Μάτι, τ. 95, σελ. 28).
10. *Έλευθεροτυπία* 7-2-1999 (Ιός της Κυριακής).

Τὸ διεθνὲς σκηνικὸ τοῦ Νεοπαγανισμοῦ

Τοῦ Πρεσβ. Βασιλείου Ἀ. Γεωργοπούλου (Μ.Θ)

β'

2) **Asatru:** Ἀποτελεῖ κλάδο τῆς βορειοευρωπαϊκῆς παγανιστικῆς παράδοσης μετὰ τὴν ἰσλανδικήν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἐπίσημως ἀναγνωρισμένη θρησκεία ἀπὸ τὸ 1973, χάρις στὶς συντονισμένες προσπάθειες τοῦ ἰσλανδοῦ παγανιστῆ (Sveinbjorn Beinteinsson 1924-1994), ὁ ὁποῖος θὰ ἐκλεγεί καὶ ὁ πρῶτος «ἀρχιερέας» τῆς νεοπαγανιστικῆς αὐτῆς λατρείας.¹

Σημαίνει πρωτίστως πίστη στὸ θεὸ Ases, ὡστόσο, ὅμως, στὴ λατρεία τῆς περιλαμβάνει πίστη καὶ τελετουργίες καὶ σὲ ἄλλους θεοὺς τῆς ἰσλανδικῆς μυθολογίας, ὅπως καὶ σὲ πνεύματα τῆς γῆς, τῶν δασῶν κ.ἄ.

Παγανιστικὲς Asatru ὁργανώσεις καὶ κοινότητες ὑπάρχουν σήμερον, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἰσλανδία, στὸ Βέλγιο, Ὁλλανδία, Ἀγγλία, Ἰσπανία, στὶς Σκανδιναυικὲς χῶρες, Αὐστραλία, Χιλή καὶ στὶς Η.Π.Α.

3) **Δρυϊδισμός:** Πρόκειται γιὰ τὴν ἀναβίωση τῆς παγανιστικῆς λατρείας τῶν ἀρχαίων Κελτῶν², ἡ ὁποία δὲν εἶχε ναοὺς, εἶχε πανθειστικὸ καὶ πολυθειστικὸ χαρακτήρα, περιελάμβανε ἀνθρωποθυσίες, καὶ ὡς τόπο λατρευτικῆς συγκέντρωσης εἶχαν τὰ δάση καὶ τὶς σπηλιές. Στὴν κελτικὴ γλῶσσα ἡ λέξη *druid's* (*druid'h*) σήμαινε τὸ μάγο, τὸ σοφὸ καὶ δήλωνε τοὺς ἱερεῖς τῶν

ἀρχαίων Κελτῶν. Δρυϊδικὲς νεοπαγανιστικὲς ὁργανώσεις ὑπάρχουν σήμερον στὴν Ἀγγλία, Ἰρλανδία, Γερμανία, Γαλλία, Ἑλβετία, στὶς Κάτω Χῶρες καὶ στὶς Η.Π.Α.

4) **Ὀντινισμός:** Μετὰ τὸν ὄρο *Ὀντινισμός* ὀνομάζεται ἡ προσπάθεια διαφορῶν ὁμάδων καὶ συλλόγων νὰ ἀναβιώσουν τὴν προχριστιανικὴ πολυθειστικὴ εἰδωλολατρικὴ θρησκεία τῶν βορειοευρωπαϊκῶν λαῶν,

Γερμανῶν, Ἀγγλοσαξόνων, Σκανδιναυῶν κ.ἄ. Ἡ λέξη *Ὀντινισμός* προέρχεται ἀπὸ τὸν κορυφαῖο θεὸ τῆς βορειοευρωπαϊκῆς μυθολογίας τὸν *Ὀντιν* (*Odin*) ἢ *Βόνταν* (*Wodan*), ὅπως εἶναι γνωστὸς στὴν Γερμανικὴ μυθολογία.³

Ἡ βορειοευρωπαϊκὴ μυθολογία περιέχει πλῆθος ἀνδρικών καὶ γυναικείων θεοτήτων⁴, ὅπως ἐπίσης καὶ πί-

στη σὲ πνεύματα, ζωτικὰ καὶ ἄλλα ὄντα. Τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν παραλλάσσουν στὶς διαφορὰς χῶρες, ἐνῶ κατ' οὐσίαν πρόκειται γιὰ τοὺς ἴδιους θεοὺς. Τὸ 2003 ἡ νεοπαγανιστικὴ ὁργάνωση - ὁμπρὲς τῆς Δανίας, γνωστὴ μετὰ τὸ ὄνομα FORNSIR (ἢ *Asa & Vane society in Denmark*)⁵, πού ἀνήκει στὸν κλάδο τοῦ Ὀντινισμοῦ, ἀναγνωρίστηκε ἐπίσημα ὡς θρησκεία⁶, ἔχοντας στὸ ἐξῆς τὶς ἴδιες δυνατότητες πού ἔχουν καὶ οἱ ἄλλες ἀναγνωρισμέναι θρησκείαι ἐπίσημα στὴ Δανία.

Ο Όντινισμός είναι σήμερα ύπαρκτος στην Άγγλία, Γερμανία, Γαλλία, Ίσλανδία, Δανία, Νορβηγία, Σουηδία, Η.Π.Α. και Αυστραλία.

5) Wicca: Αποτελεί την πλέον γνωστή και διαδεδομένη σύνθεση νεοπαγανισμού και αποκρυφισμού,⁷ γι' αυτό ονομάζεται και λατρεία μαγισσών.⁸ Πρωτοεμφανίστηκε αρχικώς στη Μεγάλη Βρετανία, διακρίνεται σε έπιμέρους κλάδους και είναι ο κατ' έξοχήν χώρος όπου ο νεοπαγανισμός και ο αποκρυφισμός συνδυάζεται με τον φεμινισμό. Αντικείμενο λατρείας στη Γουϊκά είναι ή «μεγάλη θεά ή μητέρα γή» με μαγικό τελετουργικό.⁹

Διακρίνεται σε τρεις κύριους κλάδους: α) την *Γκαρντινερική*, από το όνομα του ιδρυτή της G.B.Gardner (1884-1964), β) την *Άλεξανδρινή*, από το όνομα ιδρυτή της Alex Sanders (1916-1988), γνωστού στην Άγγλία και ως «βασιλιά των μάγων»,¹⁰ και γ) την *Φεμινιστική*, στην οποία αντικείμενο λατρείας είναι ή θεά Άρτεμις στη λατινική έκδοχή της ως Diana (στούς κύκλους της συμμετέχουν μόνο γυναίκες νεοπαγανίστριες). Η Γουϊκά σήμερα είναι κατ' έξοχήν διαδεδομένη στις Η.Π.Α., Μεγάλη Βρετανία, και πολύ λιγότερο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

6) Σαμανισμός: Πρόκειται για μορφή πρωτογόνου αποκρυφισμού και παγανισμού¹¹, προϋποθέτει ότι ο κόσμος κυριαρχείται από ξωτικά, δαίμονες και φαντά-

σματα που περιβάλλουν τον άνθρωπο και ότι τα δέντρα, τα βουνά κ.λ.π. έχουν πνεύμα.

Ο Σαμάνος είναι μάγος, θεραπευτής, ό οποίος με λέξεις, πράξεις, τεχνικές, τελετουργίες, χρησιμοποιεί τις μυστικές και απόκρυφες γνώσεις του για να προστατεύσει τους ανθρώπους από τα κακοποιά πνεύματα. Βασικά γνωρίσματα επίσης των τεχνικών του σαμάνου είναι ή έκσταση, οί σπασμωδικές κινήσεις και ή δαιμονοληψία. Η βούληση του σαμάνου αποτελεί κυ-

ριαρχο παράγοντα έξαναγκασμού των ψυχών και των πνευμάτων να πραγματοποιούν τις έπιθυμίες του.

7) Religio Romana:

Αποτελεί την αναβίωση της αρχαίας ρωμαϊκής θρησκείας. Έκφράζει το σύγχρονο Ίταλικό παγανισμό.

8) Romuva:

Έκφράζει την αναβίωση της προχριστιανικής παγανιστικής λατρείας στις χώρες της Βαλτικής και κατ' έξοχήν στη Λιθουανία, στην οποία από το 1995 έθεω-

ρείτο αναγνωρισμένη θρησκεία¹² μέν, μη παραδοσιακή δέ, ενώ από τον Οκτώβριο του 2002 αναγνωρίστηκε έπισήμως ως ισότιμη με τις άλλες γνωστές θρησκείες της Λιθουανίας. Πυρήνες της έν λόγω νεοπαγανιστικής λατρείας συναντά κάποιος σήμερα στη Βοστώνη και το Σικάγο των Η.Π.Α., όπως και στο Τορόντο του Καναδά.

9) Slavic Communities Union: Συνιστά τη σλαβική ρωσική νεοπαγανιστική προσπά-

θεια για την αναβίωση και έπαναφορά της προχριστιανικής παγανιστικής θρησκείας των αρχαίων Σλάβων.¹³ Νεοπαγανιστικές ομάδες υπάρχουν σε αρκετές μεγάλες ρωσικές πόλεις, όπως επίσης και στην Ουκρανία, στην οποία ή κατ' έξοχήν νεοπαγανιστική κίνηση ονομάζεται «*Pravoslavya*».

10) Παγκόσμιο συνέδριο Έθνικων Θρησκειών (World Congress of Ethnik Religions): Ίδρύθηκε στη Βίλνα της Λιθουανίας τον Ίούλιο του 1998 από εκπροσώπους 16 παγανιστικών λατρειών αντίστοιχων χωρών, με σκοπό σύμφωνα με την διακήρυξή τους «*την βοήθεια όλων των έθνικων θρησκευτικών ομάδων και κινήσεων να έπιβιώσουν και να αλληλοϋποστηριχθούν*».¹⁴ Κάθε χρόνο πραγματοποιούν νεοπαγανιστικού χαρακτήρα συνέδρια σε διάφορες χώρες. Ο Έλληνικός νεοπαγανισμός εκπροσωπείται στο Παγκόσμιο συνέδριο Έθνικων Θρησκειών από τις νεοπαγανιστικές οργανώσεις: «*Υπατο Συμβούλιο Ελλήνων Έθνικων*», «*Δευκαλίων*» και από το περιοδικό «*Διίπετες*».

Όλοκληρώνοντας την αναφορά μας στις μορφές του σύγχρονου νεοπαγανισμού και πριν αναφέρουμε τις κυριότερες νεοπαγανιστικές οργανώσεις, συλλόγους και περιοδικά, θεωρούμε αναγκαίο να υπενθυμίσουμε ότι για τον ορθόδοξο χριστιανό ισχύει στο άκέραιο ότι κάθε μορφή είδωλολατρίας είναι μορφή δαιμονολατρίας (Α' Κορ. 10, 20· Β' Κορ. 6, 16· Α' Ίωάν. 5, 21). Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι με την αναβίωση του παγανισμού έπαναλαμβάνεται σήμερα κατά τρόπο τραγικό, αυτό που συνέβαινε πριν από την έλευση του Θεανθρώπου, τὸ «*ήπάτων οί δαίμονες τούς ανθρώπους, Θεοῦ τιμὴν έαυτοῖς περιτιθέντες*».¹⁵

Β' Νεοπαγανιστικές οργανώσεις, σύλλογοι καὶ περιοδικά

Θεωρούμε αναγκαίο να τονίσουμε έν προκειμένω ότι ή παρούσα καταγραφή δεν

έχει έξαντλητικό χαρακτήρα. Κάτι τέτοιο ξεφεύγει από τὰ πλαίσια ένός άρθρου. Ένδεικτικῶς θά αναφέρουμε όρισμένες από τις δεκάδες νεοπαγανιστικές οργανώσεις και τὰ έντυπά τους. Και τούτο για λόγους ένημερωτικούς, αλλά και για να καταστεί τρόπο τινά αισθητό τὸ εύρος τού προβλήματος και ὁ βαθμός τῆς διάβρωσης.

1) Έλληνικές νεοπαγανιστικές οργανώσεις

- I. Υπατο Συμβούλιο Ελλήνων Έθνικων
- II. Έταιρεία Αρχαιοελληνικων Μελετων
- III. Έλληνική Έταιρεία Αρχαιοφίλων
- IV. Μεγάλη Έθνική Έκκλησία των Ελλήνων
- V. Φιλοσοφική Σχολή τού Όλύμπου
- VI. Δευκαλίων
- VII. Έκκλησία των Ελλήνων στο θρήσκευμα

2) Δωδεκαθεϊστικές οργανώσεις τού Έξωτερικού

- I. Έλληνιον (Hellenion) (H.Π.Α)
- II. The Classical Religion Society (H.Π.Α)
- III. Thiasos Olympikos (H.Π.Α)
- IV. Thiasos Orphikos (H.Π.Α)
- V. Australian Gentile Hellenes (Αύστραλία)

3) Άγγλόφωνες νεοπαγανιστικές οργανώσεις

- I. The Pagan Federation
- II. Ancient Order of Druids
- III. British Druids Order
- IV. Council of British Druids Orders
- V. Pagan Education Network
- VII. Asartu Folk Assembly
- VIII. The Troth
- IX. The Church of Mithra
- X. The Nine Houses of Gaia
- XI. Pagan Federation of Canada
- XII. Universal Federation of Pagans
- XIII. Pagan Alliance
- XIV. Reformed Druids of North America

- XV. Order of Whiteoak
- XVI. The Druid Heritage Society
- XVII. The Isiac Religious Society
- XVIII. The Fellowship of Isis
- XIX. Circle Sanctuary
- XX. Feraferia

4) Γαλλόφωνες νεοπαγανιστικές ὀργανώσεις

- I. Antaios
- II. Ecole Druidisme des Gaules

5) Γερμανόφωνες νεοπαγανιστικές ὀργανώσεις

- I. Germanische Glaubens Gemeinschaft
- II. Allgermanische Heidnische Front
- III. Gemeinde vom Alten Volk
- IV. Keltenhof Kärnten
- V. Deutscher Druiden Orden
- VI. Rabenclan Arbeitskreis der Heiden
in Deutschland
- VII. Armanen-Orden
- VIII. Heidnische Gemeinschaft e.V (Berlin)
- IX. Yggdrasil-Kreis
- X. Die Artgemeinschaft-Germanische -
Gemeinschaft

6) Ἄλλες νεοπαγανιστικές ὀργανώσεις

- I. Collectivo Asatru Iberoamericano
(Ἰσπανόφωνη)
- II. The Baltic Romuva (Λιθουανία)
- III. Rodzima Wiara (Πολωνία)
- IV. Foreningen Forn Sed (Νορβηγία)
- V. Nova Roma (Ἰταλική)
- VI. The Julian Society
- VII. Traditie (Φλαμανδική)

- Naturreligion und thelemitische
- 7. Green Egg
- 8. Circle Sanctuary
- 9. Pagan Dawn
- 10. Pangaia Magazine
- 11. New Witch magazine

Σημειώσεις:

1. *Kirchen-Sekten-Religionen*, (Hrsg. G. Schmid – G. O. Schmid), 2003⁷, 431-432.
<http://www.religioustolerance.org/asatru.html>
2. J. Markale, *Die Druiden*, München 1990. M. Sills-Fuchs, *Wiederkehr der Kelten?*, München 1983.
3. F. W. Haack, *Wotans Wiederkehr. Blut-Boden-und Rasse-Religion*, München 1981. F. Hunseder, *Wotans Jünger*, München 1998.
4. Al. Jeremias, *Allgemeine Religions-Geschichte*, München 1918, σελ. 236-239.
5. <http://www.wcer.org/members/europe/Denmark/index.html>
6. Ἔθνος 7-11-2003.
7. *Handbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen*, 2000⁵, 588-605. *Kirchen - Sekten-Religionen*, (Hrsg. G. Schmid – G. O. Schmid), 2003⁷, 433-435.
8. Hermann Schulte – Berndt, *Sekte, Kulte, Weltanschauungen*, 2003, sel. 74. Ἄ. Α. Μαραβέλια, *Νεοπαγανισμός και τελεουργική μαγεία, στό Δρόμοι τῆς Γνώσης*, Θεσσαλονίκη 2001, σελ. 232-248.
9. Starhwk, *The Siral Dance: A Rebirth of the Ancient Religion of the Great Goddess*, San Francisco 1989².
10. *Handbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen*, ὄπ. π, σελ. 590.
11. Hermann Schulte – Berndt, ὄπ.π, σελ. 83. Πρωτ. Ἄ. Ἀλεβιζοπούλου, *Ὁ Ἀποκρυφισμός στό φῶς τῆς Ὀρθοδοξίας*, τεύχος Α', Ἀθήνα 1994, σελ. 14-19.
12. <http://www.wcer.org/members/europe/Lithuania/history.html>.
13. Al. Jeremias, *Allgemeine Religions-Geschichte*, ὄπ.π, σελ. 234-235. Γ. Ζιάκκα, *Θρησκεία και πολιτισμός τῶν προϊστορικῶν κοινωνιῶν τῶν ἀρχαίων λαῶν*, Θεσσαλονίκη 2002, σελ. 338-341.
14. <http://www.wcer.org/declaration/dec-gr.html>.
15. Μεγ. Ἀθανασίου, *Περί Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου* 55, ΒΕΠΕΣ 30, 120.

Γ'

Νεοπαγανιστικά περιοδικά

- 1. Vor Tru Magazine
- 2. Asatru Today
- 3. Frostfire
- 4. Sacred Hoop Magazine
- 5. Shaman
- 6. Der Hain. Zeitschrift für Heidentum,

